

آغاز مجدد سیاسی‌کاری آژانس با شروع به کار دولت ترامپ

اظهارات مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی را باید یک اعتراف ضمنی از سوی او دانست؛ تمام گزارشات و اقداماتش سیاسی است و نه فنی؛ و این نهاد مثلاً تخصصی نیز درحقیقت بازوی آمریکاست.

اظهارات مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی را باید یک اعتراف ضمنی از سوی او دانست؛ تمام گزارشات و اقداماتش سیاسی است و نه فنی؛ و این نهاد مثلاً تخصصی نیز درحقیقت بازوی آمریکاست.

خبرگزاری مهر، گروه سیاست - نفیسه عبدالهی: آژانس بین المللی انرژی اتمی خود را سازمانی بین المللی با مأموریت ترویج استفاده صلح آمیز از انرژی هسته ای و جلوگیری از ساخت سلاح های اتمی توسط کشورهای مختلف تعریف کرده است. اما دلایل متعددی در سال های گذشته موجب شده اند آژانس نه به عنوان یک سازمان فنی بلکه به عنوان بخشی از نهادهای سیاسی با وابستگی ساختاری به ایالات متحده آمریکا دیده شود.

«رافائل گروسی» مدیرکل سازمان بین المللی انرژی اتمی در جدیدترین اظهارات خود در مجمع جهانی اقتصاد (داووس ۲۰۲۵) درباره برنامه صلح آمیز هسته ای ایران اعلام کرد که ما در حال تعامل با روسیه، چین، با کشورهای اروپایی هستیم، اما برای همه روشن است که آمریکا ضروری است. آنچه ما نیاز داریم این است که تفاهم پیدا کنیم. این مأموریت ما در چند هفته آینده خواهد بود.

وی همچنین گفت که ایران همچنان به تولید اورانیوم با خلوص بالا ادامه می دهد.

با اینکه تا پیش از خروج دونالد ترامپ از برجام، آژانس بارها پایبندی ایران به مفاد توافق هسته ای برجام را تأیید کرد و وضعیت کنونی نتیجه طبیعی خروج آمریکا از این توافق بین المللی است، اما مدیر کل آژانس بین المللی گفته است که نیاز است که ایران درباره فعالیت هسته ای اش با دولت ترامپ به تفاهم برسد تا از کشیده شدن به یک درگیری نظامی دیگر در خاورمیانه اجتناب شود.

توصیه گروسی به توافق ایران با دولت ترامپ، در حالی مطرح می شود که شاهد تغییر ادبیات مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی پس از روی کار آمدن ترامپ هستیم و به نوعی رافائل گروسی سعی می کند آژانس را از نقش آفرینی درباره پرونده هسته ای ایران عقب بکشد و ایران و آمریکا را با همدیگر روبرو کند.

این اظهارات در حالیست که ایران به رغم خروج یک جانبه دولت آمریکا از توافق هسته ای در سال ۲۰۱۸، به تعهدات خود در متن توافق متعهد بوده و تنها پس از یک سال و نیم تحمل تحریم ها و بدعهدی شرکای اروپایی توافق در عمل به تعهدات شان مبنی بر ایجاد سازوکاری برای کاهش تأثیر تحریم ها و عادی سازی روابط تجاری با ایران، اعلام کرد در چند گام تعیین شده از تعهدات داوطلبانه خود در توافق هسته ای فاصله می گیرد.

این اقدام ایران، واکنشی مشروع به بدعهدی طرفین توافق، ذیل بند ۲۶ برجام و با اطلاع آژانس بوده است. با این حال، مقامات ایران اعلام کردند به رغم بازگشت تمامی طرفین به اجرای تعهداتشان، این اقدامات بازگشت پذیر به حالت اولیه بازگردانده خواهند شد.

سفر گروسی به ایران

گروسی اواخر آبان ماه سفری به ایران داشت که با مقامات بلندپایه ایران، از جمله «مسعود پزشکیان» رئیس جمهور و «سیدعباس عراقچی» وزیر امور خارجه ایران دیدار کرد.

او درباره تمام جنبه های مربوط به بیانیه مشترک توافق شده با ایران در مارس ۲۰۲۳ گفت وگوهای فنی و پادمانی با هیأت فنی و کارشناسی سازمان انرژی اتمی به سرپرستی «محمد اسلامی» برگزار کرده و از ۲ سایت مهم غنی سازی «نطنز» و «فردو» بازدید کرد.

مدیرکل آژانس در سخنرانی آغازین خود در نشست فصلی پیشین شورای حکام نیز درباره موضوع غنی سازی و انباشت اورانیوم

در ایران گفته بود: بعد از گزارش قبلی ام، ذخایر اورانیوم با خلوص ۲۰ درصد و اورانیوم-۲۳۵ با خلوص ۶۰ درصد ایران افزایش داشته است.

او همچنین گفته بود که در دیدارهای بلندپایه میان آژانس و ایران در ۱۴ نوامبر ۲۰۲۴ در تهران، امکان گسترش نیافتن ذخایر اورانیوم-۲۳۵ با خلوص ۶۰ درصد، از جمله اقدامات راستی آزمایی فنی ضروری آژانس برای تأیید این موضوع مورد بحث قرار گرفت. در ۱۶ نوامبر ۲۰۲۴، راستی آزمایی آژانس نشان داد که ایران در تأسیسات غنی سازی فردو اجرای اقدامات مقدماتی با هدف متوقف کردن افزایش ذخایر اورانیوم-۲۳۵ تا خلوص ۶۰ درصد را آغاز کرده است. انتظار می رود که تعاملات میان آژانس و ایران در این زمینه ادامه بیابد.

تأیید تعهدات ایران در برجام در ۱۶ گزارش آژانس بین المللی انرژی اتمی

ایران پس از امضای برجام در سال ۱۳۹۴ با هدف لغو تحریم ها، به عنوان کشوری مسئولیت پذیر، تعهدات خود را به طور کامل اجرا کرد؛ موضوعی که در ۱۶ گزارش آژانس بین المللی انرژی اتمی مورد تأیید قرار گرفت. با این حال، پس از روی کار آمدن دونالد ترامپ و تصمیم یکجانبه او برای خروج از برجام در ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۷ (۸ می ۲۰۱۸)، تحریم هایی که طبق توافق لغو شده بودند، دوباره اعمال شدند.

با روی کار آمدن جو بایدن در ژانویه ۲۰۲۱، این دولت سیاست خروج یکجانبه ترامپ از برجام را محکوم کرد اما در عمل همان سیاست فشار حداکثری در دولت ترامپ را ادامه داد. کاخ سفید به رغم ادعاهایی که برای بازگشت به دیپلماسی داشتند، اما اراده ای برای بازگشت به برجام و جبران سیاست های شکست خورده ترامپ را نشان نداد.

مذاکرات برای احیای برجام طی هشت دور در وین برگزار شد و نمایندگان گروه ۴+۱، اتحادیه اروپا و ایران در این گفت وگوها شرکت کردند. هیأت آمریکایی نیز به طور غیرمستقیم در مذاکرات حضور داشت اما به دلیل تناقض در رفتار، تعلل در تصمیم گیری و زیاده خواهی واشنگتن، توافقی حاصل نشد.

مذاکرات وین در دولت «جو بایدن» برای احیای این توافق بی نتیجه ماند، اما ایران تأکید کرده است در صورتی که طرفین اراده سیاسی نشان دهند، آماده نهایی کردن توافقی برای لغو تحریم ها خواهد بود.

اظهارات مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی را باید یک اعتراف ضمنی از سوی او دانست؛ تمام گزارشات و اقداماتش سیاسی است (نه فنی) و این نهاد مثلاً تخصصی نیز درحقیقت بازوی آمریکاست تا به بهانه های واهی و با پرونده سازی، فشارهای آمریکا را نزد افکار عمومی موجه جلوه دهد.

گروسی به دنبال ایجاد عملیات روانی است

فواد ایزدی کارشناس روابط بین الملل در گفتگو با خبرنگار مهر در خصوص اظهارات اخیر رافائل گروسی، اظهار کرد: ترامپ آمده است ولی موضوع اصلی مسئله مذاکره نیست. گروسی با رژیم صهیونیستی کاملاً هماهنگ است و حرف ها و کارهایش را با آنها هماهنگ می کند، لذا مواردی بوده است که قبل از آنکه به ایران سفر کند، بصورت حضوری در سفر به سرزمین های اشغالی با مقامات رژیم صهیونیستی درمیان می گذاشت و خط لازم را می گرفت و بعد از آن به ایران می آمد؛ در نتیجه باید گفت حرف هایی که می زند حرف خودش نیست، بلکه سخنانی گفته شده که باید مطرح کند و به نوعی می خواهد توپ را در زمین ایران بیندازد، در حالی که توپ در زمین طرف های غربی است، آمریکایی ها از برجام خارج شده اند و اروپایی ها نیز عملاً این کار را کردند.

وی با بیان آنکه یکی از مقامات آمریکا در جلسه ای گفته بود اگر منابع مالی به دست ایران برسد، برای سیاست های منطقه ای و موشکی از آن استفاده می کند، تأکید کرد: نتیجه ای که می خواهیم بگیریم این است که اسرائیلی ها و آمریکایی ها چون متوجه شدند، موضوع مذاکره در کشورمان به یک دو قطبی تبدیل شده، می خواهند بنزین روی آتش دوقطبی شدن مذاکره یا عدم مذاکره، بریزند. البته نباید فضا دوقطبی شود و اینگونه باشد ولی متأسفانه این شرایط در کشور به وجود آمده است، لذا این سخنان سیاسی رئیس یک نهاد فنی سازمان ملل، یک عملیات روانی علیه ایران است.

به گزارش مهر، جمهوری اسلامی ایران در عرصه دیپلماسی از هر فرصتی برای پیگیری مطالبات خود استفاده می کند، همچنین گفت وگوها برای رفع تحریم ها با سه کشور اروپایی (انگلیس، فرانسه و آلمان) و اتحادیه اروپا را پیگیری می کند. تاکنون نیز ۳ دور گفت وگو برگزار شده و طرف ها در تلاش هستند تا زمینه لازم را برای کاهش تنش ها و ادامه روند دیپلماسی فراهم کنند.